

PRO BONO ŠPECIÁL

ULC ČARNOGURSKÝ

SLOVENSKO - BRATISLAVA | TALIANSKO - BRESCIA

ULC ČARNOGURSKÝ

Slovensko

Jelenia 4, PO Box 21

814 99 Bratislava 1

Slovensko

Tel.: +421-2-57201717, Fax: +421-2-57201777

<http://www.ulclegal.com/>, skype: ulcbratislava

email: office@ulclegal.com

ULC ČARNOGURSKÝ

Taliansko

Via Val Giudicarie 4

25123 Brescia

Taliansko

Tel/Fax: + 39-030-307 313

email: cambalova@ulclegal.com

- 1 **Filozofia nariadenia**
Pôsobnosť Nariadenia
Exekučné tituly, ktoré sa potvrdzujú ako EET
Vymedzenie nesporného nároku
Potvrdenie EET
- 2 **Čiastočné potvrdenie európskeho nariadenia výkonu**
a náklady spojené so súdnym konaním
Vydanie potvrdenia EET
Minimálne normy pre konanie
- 3 **Doručovanie a minimálne normy pre konanie**
- 4 **Náležitité informácie a minimálne normy pre konanie**
Minimálne normy pre prieskum vo výnimočných prípadoch
Vykonávacie (exekučné) konanie
Zamietnutie výkonu
Zastavenie alebo obmedzenie výkonu

ULC Čarnogurský PRO BONO Špeciál Vám prináša krátke resumé nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004, ktorým sa zavádza európsky exekučný titul pre nesporné nároky. Výrazne sa tak zjednodušuje a skracuje exekučné konanie proti dlžníkom v iných členských štátoch EÚ za predpokladu, že je predmetom konania nesporný nárok. Podrobnosti týkajúce sa tohto predpisu nájdete ďalej v texte.

A EUROPEAN ORGANIZATION OF ATTORNEYS EWIV

Už viac než poldruha roka prebehlo od doby, keď bolo vydané nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 (ďalej len „Nariadenie“), ktorým sa zavádza európsky exekučný titul pre nesporné nároky (ďalej len „EET“). V týchto dňoch, konkrétne **21. októbra**, nadobúda Nariadenie **účinnosť**.

Filozofia Nariadenia

Nariadenie je významným krokom k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu v oblasti súdnej spolupráce v civilných a obchodných veciach, pretože prispieva k **voľnému pohybu súdnych rozhodnutí, súdnych vyrovnaní a ďalších listín, ktoré sa týkajú nesporných nárokov** v rámci členských štátov EÚ s výnimkou Dánska. Zefektívnenie vymáhania pohľadávok tak v prípade nesporných nárokov prekonáva doterajšie **Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 o príslušnosti a uznávaní a výkone súdnych rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach**, ktoré zaviedlo všeobecný mechanizmus pre uznávanie a výkon súdnych rozhodnutí. Základná výhoda nového Nariadenia by mala spočívať v tom, že pri postupe podľa neho viac **nebude potrebné akékoľvek schvaľovanie či uznávanie podkladových rozhodnutí súdom**, pred ktorým bude prebiehať exekučné konanie. Nariadenie však súčasne nebráni veriteľom v postupe podľa doterajšej právnej úpravy.

Pôsobnosť Nariadenia

Pôsobnosť Nariadenia sa vzťahuje na občianske a obchodné veci bez ohľadu na povahu súdu. Nevzťahuje sa najmä na daňové, colné či správne veci ani na zodpovednosť štátu za konanie a opomenutie pri výkone štátnej moci (acta iure imperii). Nariadenie sa nevzťahuje na statusové veci, spôsobilosť fyzickej osoby na právne úkony, majetkové práva vyplývajúce z manželských vzťahov, závetý a dedičstvá. Nevzťahuje sa tiež na úpadky, vyrovnania a podobné konania, sociálne zabezpečenie a rozhodcovské konanie.

Exekučné tituly, ktoré sa potvrdzujú ako EET

Exekučnými titulmi, ktoré možno potvrdiť ako EET, sú **rozhodnutia, súdne zmiery a úradné listiny o nesporných**

nárokoch. **Rozhodnutím** sa na účely Nariadenia rozumie každé rozhodnutie vydané súdom členského štátu bez ohľadu na to, či je označené ako uznesenie, príkaz, rozhodnutie alebo príkaz k nariadeniu výkonu rozhodnutia, vrátane rozhodnutia o nákladoch konania vydaného súdnym úradníkom. **Úradnou listinou** sa rozumie každý dokument, ktorý bol formálne vyhotovený alebo registrovaný ako úradná listina a ktorého overenie súvisí s podpisom a obsahom listiny a vykonal ho orgán verejnej moci či iný orgán oprávnený pre tento účel členským štátom pôvodu, teda štátom, v ktorom bola úradná listina vyhotovená a registrovaná a v ktorom došlo k jej potvrdeniu ako EET. Nariadenie sa tiež vzťahuje na **rozhodnutia vydané po podaní opravného prostriedku** proti rozhodnutiam, súdnym zmiernom alebo úradným listinám, ktoré boli potvrdené ako európske nariadenia výkonu.

Predmetom rozhodnutia, súdneho zmieru či úradnej listiny musí byť **nesporný nárok**. Nárok sa pritom na účely Nariadenia považuje za nesporný, pokiaľ **(1)** s ním dlžník výslovne súhlasil tým, že ho uznal, alebo prostredníctvom zmieru, ktorý schválil súd alebo ktorý bol uzavretý pred súdom v priebehu konania. Nárok je tiež nesporným, ak **(2)** proti nemu dlžník v priebehu súdneho konania nevzniesol nikdy žiadne námietky v súlade so zodpovedajúcimi procesnými predpismi členského štátu pôvodu alebo ak **(3)** ho dlžník výslovne uznal v úradnej listine. Ako nesporný sa tiež posudzuje nárok vtedy, ak **(4)** sa dlžník nezúčastnil pojednávania, v ktorom sa o tomto nároku konalo, a ani nebol na takomto súdnom pojednávaní zastúpený potom, čo najprv vzniesol proti nároku v súdnom konaní námietky, pokiaľ takéto konanie znamená podľa práva členského štátu pôvodu konkludentný súhlas s nárokom alebo skutočnosťami, ktoré tvrdí veriteľ.

Rozhodnutie o nespornom nároku musí byť na to, aby bolo mohlo byť ako EET vymáhané, i ako EET potvrdené. Platí, že rozhodnutie, ktoré bolo v členskom

Vymedzenie nesporného nároku

Potvrdenie EET

štáte pôvodu potvrdené ako EET, sa v ostatných členských štátoch uzná a vykoná bez toho, že by bolo treba zaobstarat' prehlásenie o vykonateľnosti a proti jeho uznaniu mohol byť podaný protest – **rozhodnutím sa tak ruší požiadavka doložky vykonateľnosti**. Potvrdenie EET je pritom účinné vždy len v medziach vykonateľnosti rozhodnutia.

Rozhodnutie sa ako EET potvrdí, ak sú splnené podmienky stanovené Nariadením: (1) nárok musí byť nesporný, (2) rozhodnutie je vykonateľné v členskom štáte pôvodu, (3) rozhodnutie nie je v rozpore s pravidlami súdnej príslušnosti, ktoré sú ustanovené v oddieloch 3 až 6 kapitoly II nariadenia (ES) č. 44/2001 o príslušnosti a uznávaní a výkone súdnych rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach a (4) súdne konanie v členskom štáte pôvodu splnilo minimálne normy pre konanie, tak ako ich upravuje Nariadenie.

Ak sa nárok považuje za nesporný, pretože proti nemu dlžník v priebehu súdneho konania nevzniesol nikdy žiadne námietky v súlade so zodpovedajúcimi procesnými predpismi členského štátu pôvodu alebo sa nezúčastnil súdneho pojednávania, v ktorom sa o tomto nároku konalo, a ani nebol na takomto súdnom pojednávaní zastúpený potom, čo najprv vzniesol proti nároku v súdnom konaní námietku, pokiaľ takéto konanie znamená podľa práva členského štátu pôvodu konkludentný súhlas a nárokom alebo skutočnosťami, ktoré tvrdí veriteľ a nárok pritom súvisí so zmlouvou, ktorú uzavrela osoba – spotrebiteľ za účelom, ktorý nemožno považovať za jeho obchodnú či profesnú činnosť a dlžník je spotrebiteľom, pristupuje k týmto podmienkam podmienka ďalšia, podľa ktorej (5) musí byť rozhodnutie vydané v členskom štáte, v ktorom má dlžník bydlisko v zmysle čl. 59 nariadenia (ES) č. 44/2001.

To, či má procesná strana bydlisko na území členského štátu, na súde ktorého bol podaný návrh, sa posudzuje podľa práva štátu, v ktorom sa súd nachádza. Ak nemá procesná strana bydlisko v členskom štáte, na súde ktorého bol návrh podaný, použije súd pre posúdenie, či má strana bydlisko v inom členskom štáte, právo tohto členského štátu. Bydliskom sa pritom

rozumie miesto, kde má dotyčná fyzická či právnická osoba svoje sídlo, ústredie alebo hlavnú prevádzkareň.

Rozhodnutie, ktoré má byť potvrdené ako EET, môže byť **potvrdené vcelku** alebo **čiasťočne**. Ak podmienky Nariadenia spĺňa len časť rozhodnutia, možno EET vydať len pre túto časť. Osobitnú pozornosť venuje Nariadenie problematike nákladov spojených so súdnym konaním. Platí, že pokiaľ rozhodnutie zahŕňa vykonateľné rozhodnutie o výške nákladov spojených so súdnym konaním, vrátane úrokových sadzieb, musí byť potvrdené ako EET i s ohľadom na tieto náklady za predpokladu, že dlžník v priebehu súdneho konania nepodal v súlade s právom členského štátu pôvodu konkrétne námietku proti úhrade takýchto nákladov.

Potvrdenie EET sa vydáva pomocou vzorového formulára **v jazyku, v ktorom je rozhodnutie vyhotovené**. Účinné je v medziach vykonateľnosti rozhodnutia. Proti vydaniu potvrdenia EET nemožno podať opravný prostriedok. Výnimku z tejto zásady predstavuje inštitút opravy a inštitút zrušenia potvrdenia. Platí, že pokiaľ sa z dôvodu vecnej chyby zistia nezrovnalosti medzi rozhodnutím a potvrdením, **na žiadosť** sa potvrdenie **opraví**. Ak bolo potvrdenie udelené nenáležite s ohľadom na podmienky vymedzené v Nariadení, potvrdenie sa, takisto **na žiadosť, zruší**.

S rozhodnutím, ktoré pôvodný súd potvrdil ako EET, by sa malo pre účely výkonu **nakladať tak, akoby bolo vydané v členskom štáte**, v ktorom sa o jeho výkon žiada. Podrobnosti výkonu rozhodnutia by sa mali riadiť vnútroštátnym právom. Nariadenie však predsa len pre konanie, ktoré vedie k výkonu rozhodnutia, vymedzuje určité požiadavky označené ako **minimálne normy**, ktoré majú zaistiť, aby bol dlžník o súdnom konaní proti nemu vedenom, o nutnosti svojej aktívnej účasti v konaní, pokiaľ chce poprieť nárok a o dôsledkoch svojej neúčasti **informovaný včas** a súčasne **takým spôsobom, ktorý mu umožní pripraviť si obhajobu**. Proces rozhodovania v členskom štáte pôvodu i samotné rozhodnutie o nároku tak musí vždy zodpovedať požiadavkám

Čiasťočné potvrdenie európskeho nariadenia výkonu a náklady spojené so súdnym konaním

Vydanie potvrdenia EET

Minimálne normy pre konanie

ustanoveným ako minimálne normy.

Ak konanie v členskom štáte pôvodu nespĺnilo procesné požiadavky v minimálnych normách, je takéto nedodržanie ešte možno **napraviť** a rozhodnutie môže byť potvrdené ako EET, pokiaľ bolo rozhodnutie dlžníkovi doručené v súlade s ustanoveniami Nariadenia o doručovaní, pričom dlžník mal možnosť napadnúť rozhodnutie pomocou riadneho opravného prostriedku smerujúceho k celkovému preskúmaniu veci a bol riadne informovaný v rozhodnutí alebo poučení pripojenom k rozhodnutiu o procesných požiadavkách pre takéto opravný prostriedok (vrátane názvu a adresy inštitúcie, u ktorej má opravný prostriedok podať a lehoty pre jeho podanie) a dlžník pritom takéto opravný prostriedok proti rozhodnutiu v súlade so zodpovedajúcimi procesnými požiadavkami nepodal. **Ak neboli požiadavky splnené pre chyby v doručovaní**, je možné takéto nedodržanie napraviť, ak dlžník svojim správaním sa pri súdnom konaní preukáže, že dokument obdržal osobne v dostatočnom predstihu na to, aby mohol riadne pripojiť svoju obhajobu.

Nariadenie pomene podrobne upravuje minimálne normy týkajúce sa doručovania. Rozlišuje pritom tri spôsoby doručovania: doručenie s dokladom o prijatí dlžníkom, bez dokladu o prijatí dlžníkom a doručenie zástupcom dlžníka.

Doručovanie s dokladom o prijatí dlžníkom sa spravidla použije v prípade dokumentov týkajúcich sa začatia konania alebo dokumentov s obdobnými účinkami, a to hneď niekoľkými spôsobmi: **(1) osobným doručením**, pri ktorom dlžník podpíše potvrdenie o prijatí suvedením dátumu prijatia, **(2) osobným doručením**, pri ktorom príslušná osoba, ktorá doručenie uskutočnila, podpíše dokument, v ktorom uvedie, že dlžník dokument prijal alebo odoprel jeho prijatie bez akéhokoľvek oprávneného dôvodu a dátum doručenia, **(3) doručením poštou**, pri ktorom dlžník podpíše a odošle späť potvrdenie o prijatí s uvedením dátumu prijatia, **(4) doručením elektronickými prostriedkami**, ako je fax alebo elektronická pošta, pri ktorom dlžník podpíše a odošle späť potvrdenie o pri-

jatí s uvedením dátumu prijatia. Ak pôjde o predvolanie k súdному konaniu, takýto dokument môže byť doručený dlžníkovi aj **(5) ústne** pri predchádzajúcom súdnom pojednávaní o predmetnom nároku, pričom sa takýto ústny spôsob zaznamená v protokole predchádzajúceho súdneho pojednávania. Doklad o prijatí dlžníkom je pritom dokumentom, ktorý musí podpísať príslušná osoba, ktorá doručenie uskutočnila. Táto osoba tiež musí uviesť spôsob a dátum doručenia, a ak bol dokument doručený inej osobe než dlžníkovi, i označiť jej meno a vzťah k dlžníkovi. Za rovnakých podmienok môže potvrdenie vykonať i osoba, ktorej bol dokument doručený.

Bez dokladu o prijatí dlžníkom možno doručiť dokument o začatí konania alebo dokument s obdobnými účinkami a predvolanie na súdne pojednávanie i týmito spôsobmi: **(1)** osobným doručením na osobnú adresu dlžníka osobám, ktoré žijú v spoločnej domácnosti ako dlžník, alebo tam sú zamestnaní, **(2)** ak je dlžník SZČO alebo právnickou osobou, osobným doručením na obchodnú adresu dlžníka osobným, ktoré zamestnáva, **(3)** uložením dokumentu v poštovej schránke dlžníka, **(4)** uložením dokumentu na pošte alebo u príslušných verejných orgánov za súčasného vloženia písomného oznámenia o tomto uložení do poštovej schránky z dlžníka, pričom dokument musí byť v písomnom oznámení jasne označený ako dokument súdu, alebo musí byť v dokumente poukázané na to, že doručenie sa na základe uvedeného oznámenia pokladá za uskutočnené a že začínajú plynúť lehoty, **(5)** doručením poštou bez dokladu o doručení, ak má dlžník adresu v členskom štáte pôvodu a **(6)** doručením elektronickými prostriedkami s automatickým potvrdením o doručení za predpokladu, že dlžník s týmto spôsobom doručenia vopred súhlasil. Oba spôsoby doručovania možno použiť i v prípade, ak je nutné doručiť dokument **zástupcom dlžníka**. Tento spôsob by sa mal používať najmä v situáciách, keď dlžník nemôže pred súdom vystupovať sám, ako je tomu v prípade právnických osôb, ak má zákonného zástupcu, prípadne ak na konkrétne konanie dlžník splnomocnil inú osobu, predovšetkým ak ide o právneho zástupcu.

Doručovanie a minimálne normy pre konanie

Náležitá informácie a minimálne normy pre konanie

Aby sa zaistilo, že dlžníkovi sa poskytnú všetky **náležitá informácie**, dokument o začatí konania, dokument s obdobnými účinkami, predvolanie alebo poučenie pripojené k týmto dokumentom musia obsahovať tieto náležité informácie tak, ako to určuje Nariadenie. Čo sa týka **nároku**, dlžník musí byť v týchto dokumentoch informovaný o menách a adresách strán, výške nároku, zdôvodnení nároku a ak sa požadujú i úroky z nároku, musí sa uviesť i úroková sadzba a obdobie, za ktoré je úrok splatný, pokiaľ nie je k istine v súlade s právom členského štátu pôvodu automaticky pripočítavateľný i zákonný nárok. Dlžník musí byť i náležite informovaný **o procesných krokoch nevyhnutných pre napadnutie nároku**. Zreteľne musia byť uvedené najmä **procesné požiadavky pre napadnutie nároku** vrátane lehoty pre písomné napadnutie nároku, prípadne i dátum súdneho pojednávania, názov a adresa inštitúcie, na ktorú sa má dlžník obrátiť, prípadne kam sa má dostaviť a že musí byť zastúpený právnym zastupcom, pokiaľ je to povinné. Uviesť treba i **dôsledky nepodania námietky alebo nedostavenia sa**, najmä prípadnú možnosť, že rozhodnutie môže byť vydané alebo vykonané proti dlžníkovi a že mu vznikne povinnosť uhradiť náklady spojené so súdnym konaním.

Minimálne normy pre prieskum vo výnimочných prípadoch

V prípade nesplnenia minimálnych noriem pre konanie môže byť rozhodnutie potvrdené ako EET len v dvoch prípadoch: **(1)** ak je dlžník podľa práva členského štátu pôvodu oprávnený požiadať o preskúmanie rozhodnutia, dokument o začatí konania alebo dokument s obdobnými účinkami, prípadne predvolanie na súdne pojednávanie sa doručili bez dokladu o prijatí dlžníkom a doručenie nebolo bez jeho zavinenia uskutočnené dostatočne včas, aby mohol pripraviť svoju obhajobu alebo ak **(2)** dlžníkovi zabránila v podaní námietky proti nároku vyššia moc či výnimočné okolnosti, ktoré nezavinil. V oboch prípadoch však Nariadenie výslovne ustanovuje, že sa musí konať bezodkladne, inak tieto ustanovenia neplatia.

Vykonávacie (exekučné) konanie

Ako sme už spomenuli, **vykonávacie (exekučné) konanie sa riadi právom členského štátu výkonu**. Platí pritom, že rozhodnutie potvrdené ako EET sa vykoná za rovnakých podmienok, ako

rozhodnutie vydané v členskom štáte výkonu. Osoba žiadajúca o výkon rozhodnutia potvrdeného ako EET v inom členskom štáte nemusí z toho dôvodu, že je cudzím štátnym príslušníkom alebo že v tomto štáte nemá trvalé bydlisko či prechodný pobyt, zložiť kauciu, istotu, vklad či iný spôsob zaistenia bez ohľadu na jeho označenie.

Veriteľovi Nariadenie v súvislosti so začatím konania ukladá určité povinnosti spočívajúce v poskytnutí príslušnej dokumentácie donucovacím orgánom členského štátu výkonu, konkrétne: **(1)** vyhotovenie rozsudku, ktorý spĺňa podmienky nevyhnutné pre jeho overenie, **(2)** vyhotovenie potvrdenia EET, ktorý spĺňa podmienky nevyhnutné pre jeho overenie, **(3)** v prípade potreby i prepis potvrdenia EET alebo jeho preklad do úradného jazyka členského štátu výkonu, pričom tento preklad musí byť overený osobou, ktorá je k tomu v tomto členskom štáte poverená.

Nariadenie upravuje i možnosť zamietnutia výkonu. Zamietnuť výkon možno len na žiadosť v prípade, ak je rozhodnutie potvrdené ako EET nezlučiteľné so skorším rozhodnutím v ktoromkoľvek členskom štáte alebo v treťom štáte a súčasne: **(1)** sa skoršie rozhodnutie týkalo rovnakej veci medzi rovnakými stranami, **(2)** bolo vydané v členskom štáte výkonu alebo spĺňa podmienky nevyhnutné pre jeho uznanie v členskom štáte výkonu a **(3)** proti nezlučiteľnosti nebola a nemohla byť pri súdnom konaní v členskom štáte pôvodu vznesená námietka. **Rozhodnutie alebo jeho potvrdenie ako európske nariadenie výkonu nesmie byť v žiadnom prípade preskúmané vo veci samej.**

V prípade, ak dlžník rozhodnutie napadol ako EET vrátane žiadosti o preskúmanie alebo požiadal o opravu či zrušenie potvrdenia EET, môže príslušný súd alebo iný orgán v členskom štáte výkonu na žiadosť dlžníka **obmedziť vykonávacie konanie na ochranné opatrenia, podmieniť výkon poskytnutím istoty**, ktorú stanoví alebo za výnimočných okolností vykonávacie **konanie i zastaviť**.

Zamietnutie výkonu

Zastavenie alebo obmedzenie výkonu

Informácie uvedené v bulletine nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych informácií. Pri konkrétnych obchodoch a iných právnych riešeniach odporúčame preto vždy konzultácie.

I keď je bulletin ULC Čarnogurský Pro Bono zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, ULC Čarnogurský nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

V prípade, že ďalej nechcete byť adresátom tejto služby, pošlite prosím e-mail na adresu lenicka@ulclegal.com so subjektom: neodoberat. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte prosím Mgr. Lenku Lenickú: lenicka@ulclegal.com

© ULC Čarnogurský, 2005